

JALANSIJA KAUPUNGISSA

Visuaalisuus ja taide ovat enemmän kuin ammatti kahdelle lahjakkaalle suunnittelijalle. Luomisen intohimo näkyy myös heidän kaupunkikotinsa jäljittelemättömässä tyylistä.

JAANA MERTAMA-PALJAKKA KUVAUVA ULLAMAIIJA HÄNNINEN

Kansallisteatterin Vaarallisia suhteita -näytelmän loisteliaat puuvut olivat Tarja Simosen käsialaa. Tarja on suunnitellut myös illapukuja muun muassa Linnan juhlien vieraille. Tuolit ovat peräisin teatterista. Lavastaja Kati Lukka lunasti värkkäämänsä tuolit näytelmän poistuttua ohjelmistosta.

Kauniit puuovet ja niiden yläpuolella olevat ikkunat ovat alkuperäiset. Keittiö on uusittu kokonaan. Kati rakensi sileisiin kaapinoviin rimasta pellit ja maalasi ovet kalustemaalilla useaan kertaan. Näin hän sai ovet näyttämään samanlaisilta kuin asunnon muut pelliovet.

Olohuoneen seinällä oleva merkintä
3 III löytyi tapettien alta. Se on
jätetty tarkoituksella näkyviin.
Talon huoneistojen alkuperäiset
seinätapetit oli numeroitu. Numero
kertoi tapetoijalle, mikä kuvio kuuluu
millekin seinälle vuonna 1929, jolloin
talo valmistui, ikkunalaudalla on
Tarjan veljen veistämä naisfiguuri.

*Kati ja Tarja ovat surutta muuttaneet
kaiken mielensä mukaiseksi.*

Kati ja Tarja ovat hankkineet talpulan valaisimen suosikkikaupungistaan Berliinistä.

Suomen Kansallisteatterissa työskentelevät lavastaja Kati Lukka ja pukusuunnittelija Tarja Simonen ovat puurtaneet viime kuukaudet tulevien ensi-iltojen parissa. Syksyllä suurella näyttämöllä nähdään uudelleen sovitettu, tulevaisuuteen sijoittuva Rudyard Kiplingin Viidakkokirja. Tarja on suunnitellut sen asut kierrätysmateriaaleista.

– Ajatus on lähöisin siitä, ettei näytelmän fiktiivisessä tulevaisuudessa ole enää saatavilla mitään uusia materiaaleja, Tarja kertoo.

Molemmat ovat mukana myös Willensaunassa syyskuusta lähtien esitettävän Eugene O'Neillin Pitkän päivän matka yöhön työryhmässä. Kati kehuu hyviä tekijöitä ja upeaa tekstiä, johon ei koskaan kyllästy.

Kati Lukka ja Tarja Simonen asuvat varsinaisesti maaseudulla, ja työmatkat Helsinkiin ovat pitkät. Teatterilla päivät venyvät yömyöhään, joten he alkoivat etsiä toiseksi tukikohdakseen pientä, remontoitavaa kaupunkikotia. Eräänä päivänä ystävä, joka oli kuullut asunnontarpeesta, soitti heille: unelmakoti tiedossa, vuonna 1929 rakennettu kerrostalo Helsingin Kalliossa, raitiovaunujen reitillä ja keskustan lähellä.

Kun Kati ja Tarja näkivät kaksion ensimmäistä kertaa, tapetit repsottivat, keittiö koostui lähinnä yhden ruuvin varassa roikkuvaista kaapista ja kylpyhuone oli sen näköinen, ettei sitä tehnyt ihan heti mieli käyttää. Mutta pian asunnontarpeet huomasiivat alkuperäiset ovet ja ruutukunat niiden päällä ja ihastuivat paikkaan. Pohjaratkaisukin oli erinomainen. Parasta oli, että koska kaikki pintamateriaalit olisi joka tapauksessa uusittava, he saisivat surutta muuttaa kaiken mielensä mukaiseksi.

Heti kun Kati ja Tarja saivat avaimet huoneistoon, he ryhtyivät itse remontoimaan. Ensin kiskottiin irti vanhat paperitapetit. →

- Etsimme seinistä mielenkiintoisia läikkii ja kehystimme niitä. Tästä sai alkunsa kehysten sommitelma. Vielä emme ole kaivanneet kehysiin muuta taidetta, Tarja sanoo. **Ala:** Vaatekaapin peiliovet on hiottu puhtaiksi ja maalattu uudestaan valkoisiksi. Täyspuiset ovet ovat kestäneet jo 80 vuotta. Ennen ovet valmistettiin ja sovitettiin käsityönä kuhunkin asuntoon.

Kun kaikki tapetti oli revitty pois, paljastuivat seinien alkuperäiset liituliimapinnat. Alin tapettikerros oli kiinnitetty 1920-luvun tapaan liituliimalla, josta jääneet maalaukselliset kuviot ja boordimaiset raidat tekivät uusiin asukkaisiin lähtemättömän vaikutuksen. Heistä ne näyttivät aivan Italian Pompejin raunioista löydettyiltä rappauneilta freskoilta. Sellaisia seinä ei voinut peittää millään. Kati ja Tarja päättivät jättää ne paljaksi. Seinäpinta piti kuitenkin käsitellä murenemattomaksi, sillä pinta on helposti rapautuvaa hiekkalaastia.

Kaikki lattiat ja katot maalattiin valkoisiksi, jotta seinät pääsisivät oikeuksiinsa. Myös ovet karmineen maalattiin. Koska seinillä on hyvin herkkä, persoonallinen ilme, ei mikään tahansa käynyt sisustukseen. Rappioromanttiset pinnat kaipasivat rinnalleen jotakin selkeää ja ryhdikästä. Eteisen seinini etsittiin kauan tasaraitaista mustavalkoista tapettia.

- Nykyään niitä löytyy eri malleista useita, mutta mutamuut vuosi sitten sellaisia oli vaikea löytää Suomesta, Kati kertoo.

Ryhdikäs, leveä raitatapetti löydettiin lopulta RTV:n tilausmallistosta. Sama mustavalkoteema esiintyy olohuoneessa Marinnekon verhoissa, kylpyhuoneessa tapetissa ja keittiössä lattiassa.

Vanhan keittiön sisukset purettiin kokonaan. Seinän alaosa maalattiin vaaleenharmaaksi. Väiri rytmittää korkeaa tilaa, josta yläkaappi on jätetty muodinmukaisesti pois. Ala kaappien oviksi hankittiin

*Liituliimapinnalle jätetyt seinät
muistuttavat Pompejin freskoja.*

Lavastajan kädenjälki näkyy harvoissa mutta
ilmeikkäissä esineissä: kromituuletin, kissan
muotokuva, oranssi shaali väripiikkuna.
Lukuvälit pysyvät seinässä veitsille
tarkoitettussa magneettiliitissä.

Vanhat valokuvat molemmille tärkeistä sukulaisista on sommiteltu eteisen seinälle. Iso hauska potretti on Tarjan veljen ottama.

Kylpyhuoneen takaseinä on tapetoitu raidalliseksi. Tehokas mustavalkoraita toistuu myös olohuoneen verhoissa. Paksut valurautaputket on maalattu mustiksi, jotta ne näyttävät sisustuksen harkitulta osalta.

mahdollisimman samanlaiset kuin alkuperäiset. Kati liimasi sileisiin kaapinoviin puista listoista peilit ja maalaisi ovet kalustemaail-
la useaan kertaan. Näin ne saatiin näyttämään yhtenäisiltä.

– Teimme myös paljon työtä löytääksemme hanan, jonka sai asennettua eurooppalaiseen tapaan suoraan seinään. Kati kertoo. Asunnossa pääsee kulkemaan ympäri eteisestä keittiöön, keittiöstä makuuhuoneeseen ja edelleen olohuoneeseen.

Kylpyhuoneen allas ja wc-istuin ovat uusia. Muurattu amme pinnoitettiin, ja seinät ja ammeen etuosa kaakeloitiin valkoisella laattalla. Tapetin pystyraita rytmittää hauskaasti myös kylpyhuonetta.

Muutettuaan kaupunkiasuntoonsa Kati ja Tarja tekivät vain muutaman hankinnan. Olohuoneeseen he ostivat osto- ja myyntiliikkeestä barokkityylisen ruokapöydän. Tuolin päälle Tarja ompeli valkoiset huput. Aluksi olohuoneessa oli myös kaksi isoa valkoista Fatboy-säkkituolia, mutta ne siirrettiin maalle krumeluurien tieltä. Sisustuksen tinkimätön tyyli edellytti, että tavarat karsitaan olennaiseen ja etusijalla pidetään tunnelmaa. Kakkoskotia on helpompi suojata ylimääräisiltä kertymiltä, kun rakkaat mutta ylimääräiset kapineet voi viedä maaseutukotiin.

Vähillä tavaroilla on saatu aikaiseksi sattumanvarainen vaikutelma, vaikka kaikki onkin tarkkaan harkittua. Ei mitään liikaa, mutta kaikki tarpeellinen kahdelle visuaalisen alan työmyrälle.

Elävä Kallion kaupunkikulttuuri on ollut mieleistä vastapainoa rauhalliselle maalaiselolle, ja muutaman minuutin työmatka teatterille on suorastaan luksusta. ■

RATKAISUN AVAIMET

Maaseudulla asuvat pukusuunnittelija Tarja Simonen ja lavastaja Kati Lukka halusivat kakkoskodin Helsingin keskustasta, lähellä molempien työpaikkaa Suomen Kansallisteatteria. Sopiva asunto – rippeaan remontin tarpeessa ollut kerrostalokaksio – löytyi Kalliosta. Naiset riuusivat seinät paljaksi ja sisusivat rappilromanttiseksi muuttuneen huoneiston osaksi teatterikäytössä oleilla, näyttävillä kalusteilla.

Eteisen leveäriltainen tapetti on Strictly Stripen mallistosta RTV:ltä. Peilin kehykset on hopeoitu lyöntimetallilla.